

PŘÍLOHA 1

PŘÍLOHA 1A

MNOHOSTRANNÉ DOHODY O OBCHODU ZBOŽÍM

Obecná vysvětlující poznámka, vztahující se k příloze 1A:

V případě různosti mezi ustanovením Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994 a ustanovením jiné Dohody, uvedené v příloze 1A k Dohodě o zřízení Světové obchodní organizace (v dohodách v příloze 1A uváděné jako „Dohoda o WTO“), budou, podle povahy věci, rozhodná ustanovení jiné Dohody.

VŠEOBECNÁ DOHODA O CLECH A OBCHODU 1994

1. Všeobecná dohoda o clech a obchodu 1994 („GATT 1994“) zahrnuje:
 - a) ustanovení Všeobecné dohody o clech a obchodu z 30. října 1947, přiložené k Závěrečnému aktu, přijatého na závěr druhého zasedání Přípravného výboru Konference OSN o obchodu a zaměstnanosti (s výjimkou Protokolu o prozatímním provádění) tak, jak byla upravena, doplněna nebo jinak změněna ustanoveními právních nástrojů, které vstoupily v platnost před datem vstupu v platnost Dohody o WTO;
 - b) ustanovení následujících právních nástrojů, které vstoupily v platnost na základě GATT 1947 před datem vstupu v platnost Dohody o WTO:
 - (i) protokoly a certifikace, týkající se celních koncesí;
 - (ii) protokoly o přístupu (s výjimkou ustanovení a), týkajících se prozatímního provádění a odvolání prozatímního provádění a b), umožňujících, že část II GATT 1947 bude prováděna prozatímně v plném rozsahu ne neslučitelném s právními předpisy, platnými k datu Protokolu);
 - (iii) rozhodnutí o výjimkách, poskytnutých podle článku XXV GATT 1947, které jsou v platnosti ještě k datu vstupu v platnost Dohody o WTO¹.
 - (iv) jiná rozhodnutí SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947;
 - c) následující ujednání:
 - (i) Ujednání o výkladu článku II:1 b) Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
 - (ii) Ujednání o výkladu článku XVII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
 - (iii) Ujednání o ustanoveních o platební bilanci Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
 - (iv) Ujednání o výkladu článku XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
 - (v) Ujednání, týkající se výjimek ze závazků podle Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;

¹ Výjimky podle tohoto ustanovení jsou uvedeny v poznámce 7 na stranách 11 a 12 části II dokumentu MTN/FA z 15. prosince 1993 a v MTN/FA/Corr.6 z 21. března 1994. Konference ministrů na svém prvním zasedání vydá revidovaný seznam výjimek podle tohoto ustanovení, které doplní všechny výjimky poskytnuté podle GATT 1997 po 15. prosinci 1993 a před datem vstupu v platnost Dohody o WTO a vypustí výjimky, jejich platnost do té doby skončila.

- (vi) Ujednání o výkladu článku XXVIII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994; a
- d) Marrakešský protokol k Všeobecné dohodě o clech a obchodu 1994.
- 2. Vysvětlivky
- a) V ustanoveních GATT 1994 se bude výrazem „smluvní strana“ rozumět „Člen“. Výrazy „málo rozvinutá smluvní strana“ a „vyspělá smluvní strana“ se budou rozumět „rozvojová členská země“ a „vyspělá členská země“. Výrazem „Výkonný sekretář“ se bude rozumět „Generální ředitel WTO“.
- b) Odvolávky na smluvní strany, jednající společně, a to v člancích XV:1, XV:2, XV:8 a XXVIII, jakož i ve vysvětlivkách k článkům XII a XVIII a v ustanoveních, vztahujících se ke zvláštním dohodám o změně článků XV:2, XV:3, XV:6; XV:7 a XV:9 GATT 1994, budou považovány za odvolávky na WTO. Funkce, jiné než které ustanovení GATT 1994 ukládají smluvním stranám, jednajícím společně, budou ukládány Konferencí ministrů.
- c) (i) Text GATT 1994 je původní v anglickém, francouzském a španělském jazyce.
(ii) Text GATT 1994 ve francouzském jazyce bude upraven tak, jak je uvedeno v příloze A dokumentu MTN.TNC/41.
(iii) Původním textem GATT 1994 ve španělském jazyce bude text obsažený v díle IV Sbírký základních nástrojů a vybraných dokumentů, upravený tak, jak je uvedeno v příloze B dokumentu MTN.TNC/41.
- 3. a) Ustanovení části II GATT 1994 nebudou uplatňována na opatření přijatá Členem na základě zvláštních závazných právních předpisů, vydaných tímto Členem dříve, než se stal smluvní stranou GATT 1947 a které zakazují používání, prodej nebo pronájem lodí postavených nebo rekonstruovaných v zahraničí pro obchodní užití mezi místy situovanými v národních vodách nebo ve vodách výlučné ekonomické oblasti. Toto zproštění se uplatňuje: a) při udržování v platnosti nebo při rychlém obnovení některého ustanovení těchto právních předpisů, které není v souladu; a b) při změně nebo doplňku některého ustanovení těchto právních předpisů, které není v souladu, pokud tato změna nebo doplněk nezmenšují shodnost ustanovení s částí II GATT 1947. Toto zproštění se omezí na opatření, přijatá na základě výše uvedených právních předpisů, které je notifikováno a specifikováno před datem vstupu Dohody o WTO v platnost. Jestliže byly tyto právní předpisy změněny následně tak, že zmenšily svou shodnost s částí II GATT 1994, nesplňují podmínky, nezbytné k tomu, aby na ně bylo možno tento odstavec použít.
- b) Konference ministrů přezkoumá toto zproštění nejpozději pět let po datu vstupu Dohody o WTO v platnost a dále každé dva roky, pokud bude zproštění v platnosti, s cílem posoudit, zda stále trvají podmínky, které odůvodňovaly toto zproštění jako nezbytné.
- c) Kterýkoli Člen, na jehož opatření se toto zproštění vztahuje, předloží každý rok podrobnou statistickou zprávu, obsahující pětiletý klouzavý průměr uskutečněných a očekávaných dodávek takových lodí, jakož i dodatečné informace o použití, prodeji, pronájmu nebo opravách takových lodí, na které se toto zproštění vztahuje.
- d) Člen, který usoudí, že se toto zproštění používá způsobem, jenž odůvodňuje vzájemné a vyvážené omezení použití, prodeje, pronájmu nebo oprav lodí, postavených na území Člena, který požívá toto zproštění, bude moci volně zavést takové omezení s výhradou, že předložil Konferenci ministrů předchozí notifikaci.
- e) Toto zproštění není na újmu řešením, týkajícím se zvláštních aspektů právních předpisů, pokrytých tímto zproštěním a sjednaným v sektorových dohodách nebo jinou cestou.

UJEDNÁNÍ O VÝKLADU ČLÁNKU II:1 b) VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové se dohodli takto:

1. Aby byla zajištěna transparentnost práv a závazků právní povahy, odvozených z odstavce 1 b) článku II, budou povaha a úroveň jakýchkoli „ostatních cel nebo dávek“, vybíraných z vázaných celních položek, jak je uvedeno v tomto ustanovení, zapsány v listinách koncesí a závazků, připojených ke GATT 1994 proti celní položce, na kterou se vztahují. Rozumí se, že takový zápis nemění právní povahu „ostatních cel nebo dávek“.
2. Datum, od kterého budou „ostatní cla nebo dávky“ pro účely článku II vázány, bude 15. duben 1994. „Ostatní cla nebo dávky“ budou tudíž zapsány v listinách koncesí a závazků na úrovních, uplatňovaných k tomuto datu. Při každé následné renegociaci koncese nebo jednání o novou koncesi, se datum zapsání nové koncese do příslušné listiny koncesí a závazků stane datem jejího uplatňování pro dotýcnou celní položku. Datum dokumentu, kterým byla koncese na kteroukoli jednotlivou celní položku poprvé zapsána do GATT 1947 nebo do GATT 1994, bude nicméně také zapsáno ve sloupci 6 Volných listin koncesí.
3. „Ostatní cla nebo dávky“ budou zapsány u všech vázaní cel.
4. Jestliže již celní položka byla předmětem jakékoli koncese, nebude úroveň „ostatních cel nebo dávek“, zapsaná v příslušné listině, vyšší než úroveň, platná v okamžiku, kdy byla koncese poprvé do této listiny zapsána. Kterýkoli Člen bude moci vznést námitku vůči existenci „ostatních cel nebo dávek“ na základě skutečnosti, že tyto „ostatní cla nebo dávky“ neexistovaly v době původního vázání dotýcné položky, jakož i vůči shodnosti úrovně kterýchkoli zapsaných „ostatních cel nebo dávek“ s dříve vázanou úrovní, a to během 3 let po datu vstupu v platnost Dohody o WTO nebo 3 roky po datu, kdy byl u Generálního ředitele WTO uložen dokument, začleňující dotýcnou listinu koncesí do GATT 1994, jestliže je toto datum pozdější.
5. Zápisem „ostatních cel nebo dávek“ do listin koncesí a závazků není dotčena jejich slučitelnost s právy a závazky podle GATT 1994, na něž se vztahuje odstavec 4. Všichni Členové si ponechávají právo vznést kdykoli námitku vůči slučitelnosti jakýchkoli „ostatních cel nebo dávek“ s těmito závazky.
6. Pro účely tohoto Ujednání se použijí ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů.
7. „Ostatní cla nebo dávky“, neuvedené v listině koncesí a závazků v době uložení dokumentu, začleňujícího dotýcnou listinu koncesí a závazků do GATT 1994, u Generálního ředitele smluvních stran GATT 1947 do data vstupu v platnost Dohody o WTO, nebo potom u Generálního ředitele WTO, do ní nebudou následně doplněny a „ostatní cla nebo dávky“, zapsané na úrovni nižší než té, která byla platná k datu jejich uplatňování, nebudou zpětně převedeny na platnou úroveň, ledaže byly takové dodatky nebo změny učiněny během 6 měsíců od data uložení dokumentu.
8. Rozhodnutí, uvedené v odstavci 2, týkající se data uplatňování pro každou koncesi, nahrazuje pro účely odstavce 1 b) článku II GATT 1994 rozhodnutí o datu uplatňování, přijaté 26. března 1980 (BISD 27S/24).

UJEDNÁNÍ O VÝKLADU ČLÁNKU XVII VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové,
berouce na vědomí, že článek XVII stanoví závazky pro Členy ve vztahu k činnosti státních obchodních podniků, zmíněných v odstavci 1 článku XVII, u které se vyžaduje, aby byla

slučitelná se všeobecnými zásadami nediskriminačního zacházení, stanovenými v GATT 1994 pro vládní opatření, dotýkající se dovozů a vývozů, uskutečňovaných soukromými obchodníky;

berouce dále na vědomí, že Členové podléhají svým závazkům GATT 1994 ve vztahu k těmto vládním opatřením, dotýkajícím se státních obchodních podniků;

uznávající, že toto Ujednání není na újmu základním pravidlům a závazkům, stanoveným v článku XVII;

dohodli se takto:

1. Aby zabezpečili transparentnost činnosti státních obchodních podniků, Členové oznámí takové podniky Radě pro obchod zboží za účelem jejich přezkoumání pracovní skupinou, která bude založena podle odstavce 5, v souladu s touto pracovní definicí: „Vládní a nevládní podniky, včetně orgánů, regulujících výrobu a obchod, kterým byla udělena výhradní nebo zvláštní práva a výsady, včetně zákonných nebo ústavních pravomocí, vykonáváním kterých ovlivňují prostřednictvím svých nákupů a prodejů úroveň nebo směřování dovozů nebo vývozů“.

Tato povinnost o oznámení se nevztahuje na dovozy výrobků, určených pro okamžitou nebo konečnou spotřebu státních orgánů nebo podniků, které jsou výše uvedeny a nikoliv pro další prodej nebo použití ve výrobě zboží určeného k prodeji.

2. Každý Člen přezkoumá svou politiku, týkající se předkládání oznámení o státních obchodních podnicích Radě pro obchod zboží, berouc zřetel na ustanovení tohoto Ujednání. Při tomto přezkoumání by měl každý Člen brát zřetel na potřebu zajistit největší možnou transparentnost ve svých oznámeních, umožňující jasné zhodnocení způsobu činnosti oznámených podniků a účinků jejich operací na mezinárodní obchod.

3. Oznámení se budou provádět v souladu s dotazníkem o státním obchodu, přijatým 24. května 1960 (BISD 9S/184-185), přičemž se rozumí, že Členové oznámí podniky zmíněné v odstavci 1 bez ohledu na to, zda se ve skutečnosti dovozy nebo vývozy uskutečnily, či nikoliv.

4. Kterýkoli Člen, který má důvod se domnívat, že jiný Člen nesplnil přiměřeně svoji oznamovací povinnost, může záležitost s dotyčným Členem přezkoumat. Jestliže záležitost není uspokojivě vyřešena, může učinit protioznámení Radě pro obchod zboží, aby ji pracovní skupina ustavená podle odstavce 5 posoudila a současně o tom informovat dotyčného Člena.

5. Bude ustavena pracovní skupina, aby jménem Rady pro obchod zboží přezkoumala oznámení a protioznámení. Ve světle tohoto přezkoumání a aniž by bylo dotčeno ustanovení odstavce 4 c) článku XVII, může Rada pro obchod zboží učinit doporučení o přiměřenosti oznámení a potřebě dalších informací. Pracovní skupina s přihlédnutím k obdrženým oznámením rovněž přezkoumá přiměřenost výše zmíněného dotazníku o státním obchodu a rozsah pokrytí státních obchodních podniků, oznamovaných podle odstavce 1. Dále zpracuje vysvětlující seznam typů vztahů mezi vládami a podniky a druhy činností, kterými se tyto podniky zabývají a které mohou být podstatné pro účely článku XVII. Rozumí se, že Sekretariát pro pracovní skupinu zabezpečí obecný podkladový materiál o operacích státních obchodních podniků, které se vztahují k mezinárodnímu obchodu. Členství v pracovní skupině bude otevřeno všem Členům, kteří vyjádří své přání v ní působit. Sejde se do 1 roku od vstupu v platnost Dohody o WTO a dále se bude scházet alespoň jednou za rok. Každoročně bude podávat zprávu Radě pro obchod zboží.²

² Činnosti této pracovní skupiny budou koordinovány s činnostmi pracovní skupiny uvedené v oddílu III Rozhodnutí o oznamovacích postupech přijatého dne 15. dubna 1994.

UJEDNÁNÍ O USTANOVENÍCH O PLATEBNÍ BILANCI VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové,

uznávající ustanovení článků XII a XVIII:B GATT 1994 a Deklarace o obchodních opatřeních, přijatých z důvodu platební bilance, která byla přijata 28. listopadu 1979 (BISD 26S/205-209, dále v tomto Ujednání uváděná jako „Deklarace 1979“) a za účelem vyjasnění takových ustanovení³;
dohodli se takto:

Uplatnění opatření

1. Členové potvrzují svůj závazek co nejdříve veřejně oznámit časové rozvrhy pro odstranění omezujících dovozních opatření, přijatých z důvodu platební bilance. Rozumí se, že tyto časové rozvrhy mohou být, pokud to bude vhodné, pozměněny se zřetelem na změny ve stavu platební bilance. Kdykoliv není časový rozvrh Členem veřejně oznámen, sdělí tento Člen, proč tak neučinil.
2. Členové potvrzují svůj závazek dát přednost takovým opatřením, která mají nejméně rozrušující účinky na obchod. Rozumí se, že taková opatření (v tomto Ujednání uváděná jako „opatření založená na ceně“) zahrnují dovozní přírážky, požadavky na dovozní depozita nebo jiná rovnocenná obchodní opatření s dopadem na cenu dováženého zboží. Rozumí se, že bez ohledu na ustanovení článku II, opatření založená na ceně, přijatá z důvodu platební bilance, mohou být uplatněna Členem nad úroveň cel zapsaných v listině tohoto Člena. Tento Člen dále uvede částku, o kterou opatření založené na ceně- přesahuje vázané clo, a to jasně a odděleně podle oznamovacích postupů uvedených v tomto Ujednání.
3. Členové se vynasnaží vyhnout se zavádění nových množstevních omezení z důvodu platební bilance, ledaže pro kritický stav platební bilance nemohou opatření založená na ceně zastavit pronikavé zhoršení vnější platební pozice. V těch případech, kdy Člen použije množstevní omezení, sdělí příslušné důvody, proč opatření založená na ceně nejsou přiměřeným nástrojem k řešení situace v oblasti platební bilance. Člen, udržující množstevní omezení, na následujících konzultacích prokáže pokrok, který učinil při významném snižování dopadu a omezujících účinků takových opatření. Rozumí se, že na stejný výrobek lze použít ne více než jeden druh omezujícího dovozního opatření, přijatého z důvodu platební bilance.
4. Členové potvrzují, že omezující dovozní opatření, přijatá z důvodu platební bilance, mohou být použita pouze za účelem kontroly všeobecné úrovně dovozů a nemohou přesáhnout míru nezbytnou k řešení situace v oblasti platební bilance. Člen bude provádět omezení transparentním způsobem, aby se na nejnižší možnou míru snížily jakékoliv vedlejší ochranné účinky. Úřady dovážejícího Člena poskytnou příslušné odůvodnění kritérií, použitých k určení, které výrobky podléhají omezením. Jak je stanoveno v odstavci 3 článku XII a odstavci 10 článku XVIII, Členové mohou v případě určitých nezbytných výrobků vyloučit nebo omezit používání obecně uplatňovaných přírážek nebo jiných opatření, uplatňovaných z důvodů ochrany platební bilance. Výrazem „nezbytné výrobky“ se rozumí

³ Nic v tomto Ujednání není zamýšleno jako změna práv a závazků Členů podle článků XII nebo XVIII:B GATT 1994. Je možné se dovolat ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1999, jak jsou propracovány a uplatňovány Ujednáním o řešení sporů, ve věci jakýchkoliv záležitostí, vyplývajících z uplatňování omezujících dovozních opatření, přijatých z důvodu platební bilance.

výrobky, které odpovídají potřebám základní spotřeby nebo které přispívají k úsilí Člena zlepšit stav jeho platební bilance, jako je investiční zboží nebo vstupy potřebné pro výrobu. Při provádění množstevních omezení použije Člen podle svého volného uvážení licenční řízení pouze tehdy, kdy je to nevyhnutelné a postupně je ukončí. Kritéria, použitá ke stanovení přípustných dovozních množství nebo hodnot, budou příslušně odůvodněna.

Postupy při konzultacích o platební bilanci

5. Výbor pro omezení, uplatňovaná z důvodu platební bilance (dále v tomto Ujednání uváděný jako „Výbor“), provede konzultace s cílem přezkoumat všechna omezující dovozní opatření, přijatá z důvodu platební bilance. Členství ve Výboru bude otevřeno všem Členům, kteří projeví své přání v něm působit. Výbor se bude řídit postupy při konzultacích o omezeních z důvodu platební bilance, schválenými 28. dubna 1970 (BISD 18S/48-53 dále v tomto Ujednání uváděnými jako „úplné konzultační postupy“) při dodržování níže uvedených ustanovení.

6. Člen, uplatňující nová omezení nebo zvyšující všeobecnou úroveň jeho existujících omezení podstatným zesílením opatření, zahájí konzultace s Výborem do 4 měsíců po přijetí takových opatření. Člen, přijímající taková opatření, může požádat, aby se konzultace uskutečnily podle odstavce 4 a) článku XII nebo odstavce 12 a) článku XVIII podle povahy věci. Jestliže nebyla podána žádná taková žádost, předseda Výboru vyzve Člena takové konzultace uskutečnit. Mezi otázkami, které je možné v konzultacích zkoumat, by mělo být, mimo jiné, zahrnuto zavedení nových druhů omezujících opatření z důvodu platební bilance nebo zvýšení úrovně nebo zbožíového rozsahu omezení.

7. Všechna omezení, uplatňovaná z důvodu platební bilance, budou podléhat pravidelnému přezkoumání ve Výboru podle odstavce 4 b) článku XII nebo podle odstavce 12 b) článku XVIII s tím, že bude možno upravit pravidelnost konzultací v dohodě s konzultujícím Členem nebo v souladu s jakýmkoliv specifickým postupem pro přezkoumání, který může být doporučen Generální radou.

8. Konzultace se mohou uskutečnit podle zjednodušených postupů, schválených 19. prosince 1972 (BISD 20 S/47-49, dále v tomto Ujednání uváděných jako „zjednodušené konzultační postupy“) v případě nejméně rozvinutých členských zemí nebo v případě rozvojových členských zemí, které uskutečňují liberalizační snahy v souladu s programem předloženým Výboru na předchozích konzultacích. Zjednodušené konzultační postupy je možno použít také tehdy, kdy je přezkoumání obchodní politiky rozvojové členské země předpokládáno ve stejném kalendářním roce jako datum, stanovené pro konzultace. V takových případech se rozhodnutí, zda by se měly použít úplné konzultační postupy, učiní na základě faktorů, uvedených v odstavci 8 Deklarace 1979. S výjimkou případu nejméně rozvinutých členských zemí nelze podle zjednodušených postupů uskutečnit více než 2 po sobě následující konzultace.

Oznámení a dokumentace

9. Člen oznámí Generální radě zavedení jakýchkoliv změn v uplatňování omezujících dovozních opatření, přijatých z důvodu platební bilance, jakož i jakékoliv úpravy v časových rozvrzích pro odstranění takových opatření, oznámených podle odstavce 1. Významné změny budou oznámeny Generální radě před jejich vyhlášením nebo nejpozději 30 dní po jejich vyhlášení. Každý Člen podá Sekretariátu každoročně souhrnné oznámení, obsahující všechny změny zákonů, jiných právních předpisů, zásadních prohlášení nebo veřejných oznámení, aby mohlo být Členy přezkoumáno. Oznámení budou obsahovat, pokud možno, úplnou informaci,

zpracovanou na úrovni celních položek, o druhu uplatňovaných opatření, kritériích použitých pro jejich provádění, o zbožíovém rozsahu a o dotčených tocích obchodu.

10. Na žádost kteréhokoli Člena mohou být oznámení přezkoumána Výborem. Taková přezkoumání by se měla omezit na vysvětlení specifických otázek, vyvolaných oznámením nebo na přezkoumání, zda se vyžadují konzultace podle odstavce 4 a) článku XII nebo odstavce 12 a) článku XVIII. Členové, kteří mají důvod se domnívat, že omezující dovozní opatření, uplatňované jiným Členem, bylo přijato z důvodu platební bilance, mohou na záležitost upozornit Výbor. Předseda Výboru požádá o informaci o tomto opatření a poskytne ji všem Členům. Aniž by bylo dotčeno právo kteréhokoli člena Výboru získat v průběhu konzultací příslušné vysvětlení, mohou být otázky nejprve předloženy k posouzení konzultujícímu Členu.

11. Konzultující Člen připraví pro konzultace základní dokument, který by měl, spolu s jakýmkoli jinými informacemi, považovanými za významné, zahrnovat: a) celkový přehled situace v oblasti platební bilance a jejich výhledů, včetně posouzení vnitřních a vnějších faktorů, majících dopad na situaci v oblasti platební bilance a vnitřních opatření, přijatých za účelem obnovení rovnováhy na zdravém a trvalém základě; b) úplný popis omezení, uplatňovaných z důvodu platební bilance, jejich právní základ a kroky, podniknuté ke snížení vedlejších ochranných účinků; c) opatření, přijatá od posledních konzultací o liberalizaci dovozních omezení z hlediska závěrů Výboru; d) plán na odstranění a postupné uvolnění zbývajících omezení. Je-li to pro danou věc podstatné, je možné se odvolat na informace, poskytnuté v jiných oznámeních nebo zprávách, předložených WTO. V rámci zjednodušených konzultačních postupů předloží konzultující Člen písemné sdělení, obsahující základní informace o skutečnostech, které obsahuje základní dokument.

12. Sekretariát, s cílem usnadnit konzultace Výboru, připraví faktografický podkladový materiál o různých aspektech plánu konzultací. V případě rozvojových členských zemí zahrne dokument Sekretariátu příslušný podkladový a analytický materiál o působení vnějšího obchodního prostředí na situaci a výhledy v oblasti platební bilance konzultujícího Člena. Služby technické pomoci Sekretariátu pomohou na žádost rozvojové členské země při přípravě dokumentace pro konzultace.

Závěry konzultací o platební bilanci

13. Výbor podá o svých konzultacích zprávu Generální radě. Jestliže se postupovalo podle úplných konzultačních postupů, měla by zpráva uvést závěry Výboru k různým prvkům plánu konzultací, jakož i skutečnosti a důvody, na kterých se zakládají. Výbor bude usilovat, aby do jeho závěrů byly zahrnuty návrhy na doporučení, zaměřené na podporu provádění článků XII a XVIII:B, Deklarace 1979 a tohoto Ujednání. V těch případech, kdy byl předložen časový rozvrh pro odstranění omezujících opatření, přijatých z důvodu platební bilance, může Generální rada doporučit, aby, pokud Člen tento časový rozvrh dodrží, na něj bylo nahlíženo jako na Člena, který závazky podle GATT 1994 splnil. Kdykoli Generální rada učinila specifická doporučení, práva a závazky Členů budou hodnoceny s ohledem na tato doporučení. Neexistují-li specifické návrhy na doporučení Generální rady, měly by závěry Výboru zaznamenat různé názory, vyjádřené ve Výboru. Jestliže se postupovalo podle zjednodušených konzultačních postupů, zahrne zpráva souhrn hlavních otázek, projednávaných ve Výboru a rozhodnutí o tom, zda je třeba použít úplných konzultačních postupů.

UJEDNÁNÍ O VÝKLADU ČLÁNKU XXIV VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové,

majíce na zřeteli ustanovení článku XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
uznávající, že celní unie a oblasti volného obchodu od založení GATT značně vzrostly co do počtu a důležitosti a že pokrývají významnou část světového obchodu;
uznávající přínos k rozšíření světového obchodu, který může být učiněn užší integrací mezi ekonomikami stran takových dohod;
uznávající rovněž, že se takový přínos zvýší, jestliže se odstranění cel a jiných omezujících obchodních opatření mezi zakládajícími územími rozšíří na veškerý obchod a zmenší, jestliže se jakýkoliv větší sektor obchodu vyloučí;
znovu potvrzující, že účelem takových dohod by mělo být usnadnění obchodu mezi zakládajícími územími a nikoliv zvýšení překážek obchodu jiných Členů s takovými územími a že při jejich utváření nebo rozšíření by se jejich strany měly v největším možném rozsahu vyhnout vytváření negativních účinků na obchod jiných Členů;
přesvědčení rovněž o potřebě posílení účinnosti úlohy Rady pro obchod zbožím při přezkoumávání dohod, oznámených podle článku XXIV, cestou objasňování kritérií a postupů pro hodnocení nových nebo rozšířených dohod a zvyšování transparentnosti všech dohod, spadajících do působnosti článku XXIV;
uznávající potřebu společného chápání závazků Členů podle odstavce 12 článku XXIV;
dohodli se takto:

1. Celní unie, oblasti volného obchodu a prozatímní dohody, vedoucí k vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu musí, aby byly slučitelné s článkem XXIV, mimo jiné vyhovět ustanovením odstavců 5, 6, 7 a 8 tohoto článku.

Článek XXIV:5

2. Hodnocení všeobecného dopadu cel a jiných úprav obchodu, platných před a po vytvoření celní unie, podle odstavce 5 a) článku XXIV, se bude, pokud jde o cla a dávky, opírat o celkové zhodnocení vážených průměrů celních sazeb a vybraných cel. Toto zhodnocení se bude opírat o dovozní statistiky pro předchozí reprezentativní období, které dodá celní unie na úrovni celních položek v hodnotách a množstvích rozepsaných podle země původu člena WTO. Sekretariát vypočte vážené průměry celních sazeb a vybraná cla v souladu s metodologií, používanou při hodnocení celních nabídek v Uruguayském kole mnohostranných obchodních jednání. Za tím účelem cly a dávkami, které budou vzaty v úvahu, budou uplatňované sazby cel. Uznává se, že za účelem celkového zhodnocení dopadu jiných předpisů, týkajících se obchodu, pro které se jeví kvantifikace a agregace obtížnými, může být nezbytné zkoumání jednotlivých opatření, úprav, dotčených výrobků a toků obchodu.

3. „Přiměřená lhůta“, uvedená v odstavci 5 c) článku XXIV, by měla přesáhnout 10 let jen ve výjimečných případech. V případech, kdy se Členové, kteří jsou stranami prozatímních dohod, domnívají, že by 10 let bylo nedostatečných, poskytnou Výboru pro obchod zbožím podrobné vysvětlení potřeby delší lhůty.

Článek XXIV:6

4. Odstavec 6 článku XXIV stanoví postup, podle něhož se bude postupovat, jestliže Člen, vytvářející celní unii, navrhne zvýšit vázanou celní sazbu. V této souvislosti Členové

znovu potvrzují, že postup, stanovený v článku XXVIII, jak je propracován ve směrnicích, přijatých 10. listopadu 1980 (BISD 27S/26-28) a v Ujednání o výkladu článku XXVIII GATT 1994, musí být zahájen před změnou nebo odvoláním celních koncesí při vytvoření celní unie nebo prozatímní dohody, vedoucí k vytvoření celní unie.

5. Tato jednání budou vedena poctivě, s cílem dosáhnout vzájemně uspokojivého vyrovnání. V průběhu těchto jednání se bude, jak je stanoveno v odstavci 6 článku XXIV, brát náležitý zřetel na snížení cel u stejných celních položek, učiněné jinými zakladateli celní unie při jejím vytvoření. Jestliže by nebyla taková snížení dostatečná k potřebnému vyrovnání, celní unie by nabídla vyrovnání, které může mít formu snížení cel u jiných celních položek. Taková nabídka bude vzata v úvahu Členy, majícími negociační práva ve vztahu k vázání položky, které se mění nebo odvolává. Jestliže by vyrovnání zůstalo nepřijatelným, jednání by měla pokračovat. Kde přes takové úsilí nelze v jednáních o vyrovnání podle článků XXVIII, rozpracovaném Ujednání o výkladu článku XXVIII GATT 1994, dosáhnout dohody během rozumného období od zahájení jednání, bude mít přesto celní unie možnost koncese změnit nebo odvolat; dotčení Členové pak budou moci odvolat podstatně rovnocenné koncese v souladu s článkem XXVIII.

6. GATT 1994 neukládá Členům, majícím výhody ze snížení cel, vyplývajícího z vytvoření celní unie nebo z prozatímní dohody, vedoucí k vytvoření celní unie, závazek, aby poskytli vyrovnání jejím zakladatelům.

Přezkoumání celních unií a oblastí volného obchodu

7. Všechna oznámení, učiněná podle odstavce 7 a) článku XXIV, budou přezkoumána pracovní skupinou s ohledem na příslušná ustanovení GATT 1994 a odstavec 1 tohoto Ujednání. Pracovní skupina předloží Radě pro obchod zboží zprávu o svých nálezech v této věci. Rada pro obchod zboží může učinit Členům taková doporučení, jaká považuje za vhodná.

8. Pokud jde o prozatímní dohody, může pracovní skupina ve své zprávě učinit příslušná doporučení k navrženému časovému rozvrhu a k opatřením, nezbytným k definitivnímu vytvoření celní unie nebo oblastí volného obchodu. V případě potřeby může přistoupit k dalšímu přezkoumání dohody.

9. Členové, kteří jsou stranami prozatímní dohody, oznámí podstatné změny v plánu a časovém rozvrhu, obsaženém v této dohodě, Radě pro obchod zboží, která, bude-li o to požádána, změny přezkoumá.

10. Jestliže by prozatímní dohoda, oznámená podle odstavce 7 a) článku XXIV, plán a časový rozvrh v rozporu s odstavcem 5 c) článku XXIV nezahrnovala, pracovní skupina ve své zprávě takový plán a časový rozvrh doporučí. Strany nebudou podle okolností udržovat v platnosti nebo neuvedou v platnost takovou dohodu, nejsou-li připraveny ji změnit v souladu s těmito doporučeními. Následně bude přezkoumáno, jak jsou doporučení prováděna.

11. Celní unie a zakladatelé oblastí volného obchodu budou pravidelně podávat zprávy o provádění příslušné dohody Radě pro obchod zboží, jak to předpokládají smluvní strany GATT 1947 v jejich instrukci Radě GATT 1947, týkající se zpráv o regionálních dohodách (BISD 18S/38). O jakýchkoliv významných změnách nebo vývoji v dohodách by se měly podávat zprávy, jakmile k nim dojde.

Řešení sporů

12. Ve věci jakýchkoliv záležitostí, vznikajících z uplatňování těchto ustanovení článku XXIV, která se vztahují k celním uniím, oblastem volného obchodu nebo prozatímním

dohodám, vedoucím k vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu, je možné se dovolat ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů.

Článek XXIV:12

13. Každý Člen je podle GATT 1994 plně odpovědný za dodržování všech ustanovení GATT 1994 a učiní taková rozumná opatření, která má k dispozici, aby vlády a regionální a místní správní orgány na jeho území tato ustanovení dodržovaly.

14. Ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů, je možné se dovolat, pokud jde o opatření, ovlivňující dodržování GATT 1994 přijatá vládami nebo regionálními nebo místními správními orgány na území Člena. Jestliže Orgán pro řešení sporů určí, že ustanovení GATT 1994 nebylo dodrženo, odpovědný Člen přijme taková rozumná opatření, která má k dispozici, aby jeho dodržování zajistil. Ustanovení, vztahující se k vyrovnání a suspenzi koncesí nebo k jiným závazkům, se uplatní v případech, kdy nebylo možné zabezpečit takové dodržování.

15. Každý Člen se zavazuje posoudit s porozuměním jakékoliv námitky vznesené jiným Členem k opatřením, dotýkajícím se provádění GATT 1994 a přijatým na jeho území a poskytnout přiměřenou příležitost ke konzultacím o těchto námitkách.

UJEDNÁNÍ, TÝKAJÍCÍ SE VÝJIMEK ZE ZÁVAZKŮ PODLE VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové se dohodli takto:

1. Žádost o výjimku nebo prodloužení existující výjimky bude obsahovat opatření, která Člen navrhuje přijmout, specifické cíle, kterých se snaží dosáhnout a důvody, které mu brání těchto cílů dosáhnout opatřeními, která jsou v souladu s jeho závazky podle GATT 1994.
2. Kterákoli výjimka, platná v den vstupu v platnost Dohody o WTO, musí být ukončena v den jejího uplynutí nebo 2 roky od data vstupu v platnost Dohody o WTO, jestliže bude tato lhůta kratší, pokud nebyla prodloužena v souladu s výše uvedenými postupy a článkem IX Dohody o WTO.
3. Jestliže kterýkoli Člen usoudí, že výhoda, vyplývající pro něj z GATT 1994, byla zrušena nebo zmenšena jako výsledek toho, že:
 - a) Člen, kterému byla výjimka poskytnuta, nedodržuje podmínky výjimky, nebo
 - b) je uplatňováno opatření, slučitelné s podmínkami výjimkymůže se dovolat ustanovení článku XXIII GATT 1994, jak je propracováno a uplatňováno v Ujednání o řešení sporů.

UJEDNÁNÍ O VÝKLADU ČLÁNKU XXVIII VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové se dohodli takto:

1. Pro účely změny nebo odvolání koncese bude ten Člen, u něhož je podíl vývozu, kterého se koncese týká (tj. vývozu výrobku na trh Člena, měnicího nebo odvolávajícího koncese), na jeho celkových vývozech nejvyšší, považován za Člena, který má zájem hlavního dodavatele, pokud již nemá původní negociační právo nebo zájem hlavního dodavatele podle odstavce 1 článku XXVIII. Je nicméně dohodnuto, že tento odstavec bude přezkoumán Radou pro obchod zbožím 5 let od data vstupu v platnost Dohody o WTO s

cílem rozhodnout, zda toto kritérium působilo uspokojivě při zajišťování přerozdělení negociačních práv ve prospěch malých a středně velkých vývozních Členů. Jestliže se tak nestalo, bude zváženo možné zlepšení, včetně přijetí kritéria, založeného na poměru vývozu, kterých se koncese týká, k vývozům dotčeného výrobku na všechny trhy, pokud budou příslušné údaje dostupné.

2. Člen, který usoudí, že má zájem hlavního dodavatele podle odstavce 1, by měl oznámit svou žádost písemně s podpůrnými důkazy Členu navrhujícímu změnu nebo odvolání koncese a současně informovat Sekretariát. V těchto případech bude použit odstavec 4 „Postupů pro jednání podle článku XXVIII“, přijatých 10. listopadu 1980 (BISD 27S/26-28).

3. Při určování, kteří Členové mají zájem hlavního dodavatele (jak je stanoveno v odstavci 1 výše nebo v odstavci 1 článku XXVIII) nebo podstatný zájem, bude brán v úvahu pouze ten obchod dotčeným výrobkem, který se uskutečnil na základě doložky nejvyšších výhod. Obchod dotčeným výrobkem, který se uskuteční na základě nesmluvních preferencí, však bude rovněž brán v úvahu, pokud tento obchod přestal požívat výhody z takového preferenčního zacházení a stává se tak obchodem na základě doložky nejvyšších výhod v době jednání o změně nebo odvolání koncese nebo se tak stane při ukončení tohoto jednání.

4. Je-li změněna nebo odvolána celní koncese na nový výrobek (tj. výrobek, pro který nejsou obchodní statistiky za 3 roky k dispozici), bude Člen, vlastníci původní negociační práva na celní položku, kde výrobek je nebo byl dříve klasifikován, považován za Člena, který má počáteční negociační právo v dotčené koncesi. Při určování zájmů hlavního dodavatele a podstatných zájmů a výpočtů vyrovnání budou brány v úvahu, mimo jiné, výrobní kapacity a investice vyvážejícího Člena, související s dotčeným výrobkem a odhady růstu vývozu, jakož i prognózy poptávky po výrobku u dovážejícího Člena. Pro účely tohoto odstavce se „novým výrobkem“ rozumí výrobek, spadající pod celní položku, vytvořenou rozdělením existující celní položky.

5. Jestliže Člen soudí, že má zájem hlavního dodavatele nebo podstatný zájem podle podmínek odstavce 4, měl by oznámit svou žádost písemně s podpůrnými důkazy Členu, navrhujícímu změnu nebo odvolání koncese a současně informovat Sekretariát. V těchto případech bude použit odstavec 4 výše uvedených „Postupů pro jednání podle článku XXVIII“.

6. Je-li neomezená celní koncese nahrazena celní kvótou, měla by výše poskytovaného vyrovnání překročit objem obchodu skutečně dotčeného změnou koncese. Základem pro výpočet vyrovnání by měla být částka, o kterou předpokládaný budoucí obchod překročí úroveň kvóty. Rozumí se, že výpočet předpokládaného budoucího obchodu bude vyšší než:

- a) průměr ročního obchodu v posledním reprezentativním tříletém období zvýšený o průměr ročního růstu dovozů ve stejném období nebo o 10 %, pokud je tento výpočet vyšší; nebo
- b) obchod v posledním předcházejícím roce, zvýšený o 10 %.

V žádném případě nesmí výše vyrovnání, k níž je Člen povinen, překročit výši, která by způsobila úplné odstranění koncese.

7. Kterémukoli Členu, majícímu zájem hlavního dodavatele podle odstavce 1 výše nebo odstavce 1 článku XXVIII, bude u koncese, která je změněna nebo odvolána, poskytnuto původní negociační právo v náhradní koncesi, pokud nebude dotčenými Členy dohodnuta jiná forma vyrovnání.